

॥ १५ ॥ दासीमिति इदं देवान्याप्रार्थितं दासीसहस्रं शर्मिष्ठापरिवारभूता दासीसहस्रादन्यत् द्वाभ्यांकन्यासहस्राभ्यामिति वाक्यशेषात् ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥
 वृषपर्वोवाच यंकाममभिकामाऽसि देवानि शुचिस्मिते ॥ तत्ते हंसं प्रदास्यामि यदि वापि हि दुर्लभं ॥ १५ ॥ देवान्युवाच दासींकन्यासहस्रेण शर्मिष्ठामभिकामये ॥ अनुमांतत्र गच्छेत्सायत्र दद्याच्च मे पिता ॥ १६ ॥ वृषपर्वोवाच उत्तिष्ठ त्वंगच्छ धात्रि शर्मिष्ठां शीघ्रमानय ॥ यंच कामयते कामं देवयानी करोतु तं ॥ १७ ॥ वैशंपायन उवाच ततो धात्री तत्र गत्वा शर्मिष्ठां वाक्यमब्रवीत् ॥ उत्तिष्ठ भद्रेशर्मिष्ठे ज्ञातीनां सुखमावह ॥ १८ ॥ त्यजति ब्राह्मणः शिष्यान् देवान्याप्रचोदितः ॥ सायंकामयते कामं स कार्योऽद्य त्वयाऽनघे ॥ १९ ॥ शर्मिष्ठोवाच यं सा कामयते कामं करवाण्यहमद्य तं ॥ यद्येवमाद्वयेच्छुक्रो देवयानी कुरुते हि मां ॥ महोषान्माऽगमच्छुक्रो देवयानी च मत्कृते ॥ २० ॥ वैशंपायन उवाच ततः कन्यासहस्रेण वृता शिबिकया तदा ॥ पितुर्नि योगात्त्वरितानि श्वक्रामपुरोत्तमात् ॥ २१ ॥ शर्मिष्ठोवाच अहं दासीसहस्रेण दासीते परिचारिका ॥ अनुत्वांतत्र यास्यामि यत्र दास्यति ते पिता ॥ २२ ॥ देवान्युवाच स्तुवतो दुहिताऽहं ते याचतः प्रतिगृह्यतः ॥ स्तूयमानस्य दुहिता कथं दासी भविष्यसि ॥ २३ ॥ शर्मिष्ठोवाच येन केन चिदा र्त्तानां ज्ञातीनां सुखमावहेत् ॥ अतस्त्वामनुयास्यामि यत्र दास्यति ते पिता ॥ २४ ॥ वैशंपायन उवाच प्रतिश्रुते दासभावे दुहित्रा वृषपर्वणः ॥ देवयानी नृपश्रेष्ठ पितरं वाक्यमब्रवीत् ॥ २५ ॥ देवान्युवाच प्रविशामि पुरं तात तुष्टास्मि द्विजसत्तम ॥ अमोघं तव विज्ञानमस्ति विद्याबलं च ते ॥ २६ ॥ वैशंपायन उवाच एवमुक्तो दुहित्रा स द्विजश्रेष्ठो महायशाः ॥ प्रविवेश पुरं लुष्टः पूजितः सर्वदानवैः ॥ २७ ॥ इति श्रीमहाभारते आदिपर्वणिसंभवपर्वणियया त्युपाख्यानेऽशीतितमोऽध्यायः ॥ ८० ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ वैशंपायन उवाच अथ दीर्घस्य कालस्य देवयानी नृपोत्तम ॥ वनं तदेव निर्याता क्रीडार्थं वरवर्णिनी ॥ १ ॥ तेन दासीसहस्रेण सार्धं शर्मिष्ठया तदा ॥ तमेव देशं संप्राप्ता यथा कामं च चारसा ॥ २ ॥ ताभिः सखीभिः सहिता सर्वाभिर्मुदिता भृशं ॥ क्रीडंत्योऽभिरताः सर्वाः पिबंत्यो मधुमाधवीं ॥ ३ ॥ खादंत्यो विविधान् भक्ष्यान् विदशंत्यः फलानि च ॥ पुनश्चनाहुषो राजान् गलिप्सुर्यदृच्छया ॥ ४ ॥

॥ २४ ॥ २५ ॥ विज्ञानं ब्रह्मानुभवः विद्यामृतसंजीविनी ॥ २६ ॥ २७ ॥ इति आदिपर्वणि नैलकंठीये भारतभाष्ये अशीतितमोऽध्यायः ॥ ८० ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥
 अथेति ॥ १ ॥ तेन स्वयं दत्तेन शर्मिष्ठया त्वीयदासीसहस्रोपेतया ॥ २ ॥ मधुमाधवीं मधुवृक्षजाम् दिरां ॥ ३ ॥ ४ ॥